

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Затверджено
наказом ректора
від 25.06.2015
№ 1701-1/255

Тимчасовий стандарт вищої освіти

магістра

за

освітньо-науковою програмою

8.04010401 Географія

Схвалено Вченою радою університету “__29__” травня____2015__ року,
протокол №_6_.

Тимчасовий стандарт підготовки	<u>магістра</u>
за спеціальністю	<u>8.04010401 «Географія»</u>
Тип диплому	<u>одиничний</u>
Обсяг програми	<u>120 кредитів ЄКТС</u>
Нормативний термін навчання	<u>2 роки (на основі диплома бакалавра)</u>

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Умови прийому розробляє Міністерство освіти і науки України. Згідно з ними Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна розробляє власні правила прийому, які затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Навчатися за освітньо-науковою програмою підготовки магістра за спеціальністю 8.04010401 «Географія» можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які мають базову вищу освіту за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра. Абітурієнти повинні мати державний документ про освіту встановленого зразка.

Вступники, що мають диплом бакалавра за напрямом 6.040104 «Географія» проходять конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності та іноземної мови. Вступні випробування зі спеціальності проводяться державною мовою, з іноземної мови – відповідною іноземною мовою.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освіти і професійної підготовки, які визначені в освітньо-науковій програмі підготовки магістра за спеціальністю 8.04010401 «Географія», вступники, що мають диплом бакалавра за інших напрямів (окрім 6.040104 «Географія») проходять

конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності, додаткового фахового іспиту, іноземної мови. Вступні випробування зі спеціальності та додаткового фахового іспиту проводяться державною мовою, з іноземної мови – відповідною іноземною мовою.

Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 8.04010401 «Географія» на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної приналежності, соціального майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання та інших обставин.

Особливих протипоказань щодо навчання за спеціальністю 8.04010401 «Географія» з точки зору психологічних властивостей особи, вікових або інших обмежень не існує. Медичні протипоказання – у відповідності до діючого переліку абсолютних медичних протипоказань до прийому абітурієнтів у ВНЗ.

Мета програми: забезпечити фундаментальну теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких міцних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної географічної науки, педагогіки та методики вищої освіти, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах вищих навчальних закладів різного рівня акредитації.

Характеристики програми:

- предметна область (галузь знань): 0401 «Природничі науки»;

- основна зорієнтованість програми: на особистість, практично-дослідницька; можливе продовження навчання в аспірантурі за географічними спеціальностями;
- спрямованість програми: комбінована (дослідницько-прикладна);
- відмінності від інших подібних програм: посилена практична, геоінформаційна та картографічна підготовка, можливе стажування на підприємствах та у вищих навчальних закладах за кордоном.

Програмні компетентності.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна готує випускників за спеціальністю 8.04010401 «Географія» як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі діяльності за умови оволодіння системою програмних компетентностей. Серед професійних компетентностей основними є такі: системного і критичного географічного мислення, геоінформаційна, картографічна, моніторингу та менеджменту навколишнього середовища, територіально-аналітична, моделювання та прогнозування територіального розвитку природи тощо.

Програмні результати навчання.

Дослідницькі результати: обробка, аналіз і систематизація наукової та технічної інформації для виконання проектів (користуватися сучасними системами наукової інформації і впроваджувати їх у нових наукових розробках; планувати і проводити наукову роботу, що пов'язана з проблемами сучасної географії та картографії; обробляти масиви отриманих наукових даних, використовуючи різні види географічного моделювання), проведення наукових досліджень, аналіз отриманих результатів та їх впровадження (проводити польові і камеральні дослідження територій для виконання певних наукових завдань (проектів), готувати наукові статті, доповіді за результатами власних наукових досліджень).

Проектувальні результати: складати проекти та визначати необхідні

вимоги до спеціальних, електронних, загально географічних і тематичних карт (тематичне навантаження, легенди, способи зображення), користуватися сучасною методикою створення електронних карт.

Організаційні результати: упорядкування та організація робіт, обґрунтування їх послідовності (організовувати і планувати роботу з урахуванням виробничих інтересів, створювати відповідні умови для дотримання загальноприйнятих норм поведінки і моралі).

Технологічні результати: побудова загальнонаукових та спеціальних картографічних моделей на геосистемних принципах, оформлення картографічних творів з використанням прогресивних методів та технологій (засобів комп'ютерного дизайну, ГІС-пакетів, комп'ютерних засобів моделювання), розробляти навчально-методичні посібники, підручники, довідники, карти, атласи тощо.

Контролюючі результати: оволодіння сучасною методологією та методикою педагогіки і наставництва (проводити лекційні, практичні заняття, екскурсії та інші форми навчальної роботи у вищих навчальних закладах на основі сучасних науково-педагогічних досягнень, розробка методики проведення виховних заходів у вищій школі, узагальнення творчого педагогічного досвіду і впровадження його в навчальний процес), забезпечення навчання та своєчасної перевірки знань (проводити аналіз науково-суспільних та педагогічних досягнень, виявляти форми і методи педагогічного впливу, складати програми навчальних програм з географії).

Прогностичні результати: володіння методами географічного аналізу і прогнозування в професійній діяльності (використовувати особисті знання для оцінки і прогнозу подій і явищ в природному середовищі, оцінювати вплив навколишнього середовища на людину, суспільство і виробництво).

Технічні результати: застосовувати прогресивні методи і технології здійснювати заходи для ефективного виконання професійних завдань.

Придатність до працевлаштування.

Фахівець, підготовлений за спеціальністю 8.04010401, може залучатись до таких видів економічної діяльності (за ДК 009:2010):

Код	Назва	NACE (Rev. 1.1)	ISIC (Rev. 4)
М	ПРОФЕСІЙНА, НАУКОВА ТА ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ		М
72	Наукові дослідження та розробки		72
72.1	Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук		721
72.19	Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук	73.10*	7210*
Р	ОСВІТА		Р
85.3	Середня освіта		852
85.31	Загальна середня освіта	80.21	8521
85.32	Професійно-технічна освіта	63.22* 63.23* 80.22 80.42*	8522 8522 8522 8522
85.4	Вища освіта		853
85.42	Вища освіта	80.30*	8530*
85.5	Інші види освіти		854
85.51	Освіта у сфері спорту та відпочинку	80.42* 92.62* 93.05*	8541 8541 8541
85.6	Допоміжна діяльність у сфері освіти		855
85.60	Допоміжна діяльність у сфері освіти	74.14*	8550
Р	МИСТЕЦТВО, СПОРТ, РОЗВАГИ ТА ВІДПОЧИНОК		Р
91	Функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури		91
91.04	Функціонування ботанічних садів, зоопарків і природних заповідників	92.53	9103
С	НАДАННЯ ІНШИХ ВИДІВ ПОСЛУГ		С
94	Діяльність громадських організацій		94
94.12	Діяльність професійних громадських організацій	91.12	9412
94.2	Діяльність професійних спілок		942
94.9	Діяльність інших громадських організацій		949

Фахівець може займати первинні посади і підготовлений до роботи в галузі економіки за ДК 009-2010

Код КП	КОД ЗКППТР	ВИПУСК ДКХП	Професійна назва роботи
2148.2	22915	18, 74	Картограф
2148.2	22918		Картограф-укладач
2148.2			Фахівець з геосистемного моніторингу навколишнього середовища
2148.2			Фахівець з дистанційного зондування Землі та аерокосмічного моніторингу
2149.2	22364	1	Інженер з охорони навколишнього середовища
2320	25157		Вчитель середнього навчально-виховного закладу
2433.2	22336	1	Інженер з науково-технічної інформації
2442.2	-		Географ

2442.2			Географ (фізична географія)
2442.2			Палеогеограф
2442.2	24307		Палеограф
2442.2			Фахівець з міського та районного планування
2442.2			Фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки
2442.2			Фахівець з управління природокористуванням
2112.1			Молодший науковий співробітник (метеорологія)
2112.2	-	75	Агрометеоролог
2112.2			Кліматолог
2112.2	-	75	Метеоролог
2112.2	-	75	Океанолог
2112.2	-	75	Синоптик
2114.1			Молодший науковий співробітник (геологія, геофізика, гідрологія)
2114.2			Геоморфолог
2114.2	20601	5, 74	Геофізик
2114.2	20610	5, 74	Гідрогеолог
2114.2	20614	75	Гідролог
2310.2	-		Викладач вищого навчального закладу

Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу ДК 003-2010:

2148	Професіонали в галузі картографії та топографії
2148.1	Наукові співробітники (картографія, топографія)
2148.2	Картографи та топографи
231	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
2310	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
2310.2	Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів
232	Викладачі середніх навчальних закладів
2320	Викладачі середніх навчальних закладів
235	Інші професіонали в галузі навчання
2351	Професіонали в галузі методів навчання
2351.1	Наукові співробітники (методи навчання)
2351.2	Інші професіонали в галузі методів навчання
2359	Інші професіонали в галузі навчання
2359.1	Інші наукові співробітники в галузі навчання
2359.2	Інші професіонали в галузі навчання
243	Професіонали в сфері архівної справи, музеєзнавства, бібліотечної справи, інформації та кінопрограм
2431	Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних та бібліотечних фондів
2431.1	Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство)
2431.2	Архіваріуси та зберігачі у музеях та бібліотеках
2433	Професіонали в галузі інформації та інформаційного аналізу
244	Професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії

2442	Професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології
2442.1	Наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія)
2442.2	Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи
248	Професіонали в галузі туризму, готельної, ресторанної та санаторно-курортної справи
2481	Професіонали в галузі туризму
2490	Професіонали, що не входять в інші класифікаційні угруповання

Можливості подальшого навчання. Після закінчення навчання за спеціальністю 8.04010401 «Географія» випускники можуть продовжити навчання в аспірантурі для здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, у вищих навчальних закладах за кордоном для здобуття вищої освіти за іншою спеціальністю.

Стиль викладання, навчання та система оцінювання:

Серед основних підходів до навчання в магістратурі застосовані такі: особистісно-орієнтовані та самонавчання з елементами дослідницької роботи. Щодо методів та технологій, то наряду з традиційними використовуються і новітні – активні, комунікативні, проблемні. Серед традиційних методів перевага віддається пояснювально-ілюстративному, частково-пошуковому, дослідницькому, проблемних лекцій, аналіз ситуацій, практичні роботи дослідницького характеру, мозковий штурм. Серед новітніх методів: ділові та імітаційні ігри, ігрове проектування, стажування, тренінгу, акваріум.

Методи оцінювання, що застосовуються під час поточного контролю знань та умінь: поточний модульний тестовий контроль, захист практичних, лабораторних, семінарських занять, індивідуальні розрахункові та творчі роботи з презентаціями. Для окремих дисциплін передбачено виконання з наступним захистом курсових робіт.

Вивчення всіх дисциплін закінчується складанням підсумкового модульного контролю (залікового чи екзаменаційного). Для кожного навчального року передбачена суттєва практична підготовка (1 рік навчання

– науково-дослідницька і виробнича практики, 2 рік навчання – асистентська і переддипломна практики) з обов’язковим оприлюдненим захистом результатів практичного навчання. Для студентів заочної (дистанційної) освіти широко залучаються контрольні роботи.

Завершальним етапом оцінювання здобутих студентом результатів є оприлюднений захист дипломної роботи магістра на засіданні Державної екзаменаційної комісії.

Форми атестації здобувачів вищої освіти.

На державну атестацію виносяться система компетентностей, що визначена у освітньо-науковій програмі та система блоків відповідних змістових модулів.

Вид кваліфікаційної роботи – дипломна робота магістра, яка передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об’єктів) актуальних питань, проблем у географічній галузі знань, практичної апробації отриманих результатів, оприлюднення отриманих результатів на конференціях та семінарах регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, наявність щонайменш 1 публікації.

Державна атестація осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені освітньо-науковою програмою, та рівня сформованості компетентностей вирішувати задачі діяльності, які можуть виникнути. Атестацію магістрантів після виконання студентом навчального плану в повному обсязі здійснює Екзаменаційна комісія у формі захисту дипломної роботи.